

12/03/2015

12/03/2015 י"א אלול ה'תשע"ה

המרכז לתכנון פיננסי
FINANCIAL PLANNING CENTER
האם אתה בגיל 60 ומעלה?
הינך זכאי לקצבה
מעל 4,500 בחודש?
התקשר לשמוע על ההטבה שמועידה לך
1700-700-587

קו לחישוב

דאה עמ' 19'
קנט
 קרן לביטוח מקי טבע בחקלאות
 אם באיבוקר לא יכול לתקן על עצמו כדאי שיהיה לו ביטוח בקנט
 קנט שומר קרית ביטוח נדד בידים ובעל חסותם בעמ' 19' לביטוח חקלאות
 קנט שומר קרית ביטוח נדד בידים ובעל חסותם בעמ' 19' לביטוח חקלאות

כל פעם מחדש

שבועון המושבים וההתיישבות הכפרית • מס' 874 • 12 במארס 2015 • כ"א באדר תשע"ה

בראש מורם

כל קמט בפניה של אילנה רוטמן ממושב משמרת, מחובקת בבנה אורי ובבתה דורית ועל ברכיה תמונת כל ילדיה, הושג ביושר. ב־90 שנותיה אילנה איבדה הורים ואחים, בעל, ילדים ונכד, אולם הצער והכאב הרב לא שברו את רוחה והיא מאמינה ש"גם כשקשה לך ובשעת משבר, הרימי ראש ותמישיכי הלאה" - חני סולומון, עמ' 14

מחר יהיה טוב יותר

בסיפור החיים של אילנה רוטמן (90) ממושב משמרת משולבים עצב רב, נחשניות ונחישות עטופה באופטימיות מעוררת השראה. מאז נערותיה בהולנד בתקופת השואה, שבה איבדה את כל משפחתה, דרך הקשיים במושב והדוגמה שנתנה לנשים אחרות בו, ועל אף האסונות שפקדו אותה בנפילת הבר, בפטירת הבעל ובמות הבן והנכד, היא לא חדלה להאמין שיש להמשיך הלאה בראש מורם

אילנה רוטמן, ילידה ונכדיה בביתה במושב משמרת. "אם תחייכי לעולם, כל העולם יחייך אליך"

אילנה ועמנואל רוטמן ביום חתונתם. מייסדי מושב משמרת

"היה ברור מאלי לנשים באותה התקופה, שתפקידן לגדל משפחה ולעבוד במשק. בכל גידול וענף שגילונו הייתי מעורבת ועובדת בפועל: מאיסוף ביצים, קטיף ואריזת תוצרת החקלאית, לפי הסוג והעונה ועוד. תמיד שימשתי כעובדת העיקרית במשק, גם כשבעלי עסמואל היה עוד בחיים"

התשיישובות יהודית ציונית.

החיים החדשים במושב בישראל

הלנה עלתה ארצה באניית "החיל"
הקברני, שיצאה מאנטוורפן שבבל-
גיה ב־11 ביוני 1946 ועד לסיפונה
5122 מפעלים, וקם העתלה לארץ
ההחלף שמה של הלנה באולנה. בני
העוג רוטמן וחבריו נוספים נמנים
העוג מיסרד מושב משמרת וכו' נר-
לדו חלק ארבעה לדים: אריק, אורי,
ראבון ודורית. המשפחה עסקה בער-
תם בחקלאות - גידול ירקות, תר-
קום פריסית ועופות.

היה ברור מאלי לנשים באותה התקופה, שתפקידן לגדל משפחה ולעבוד במשק. בכל גידול וענף שגידלנו הייתי מעורבת ועובדת במפעל: מאיטף ביצים, קטיף ואריות התוצרת החקלאית, לפי הסוג והעונה ועוד. תמיד שימשתי כערבדת העיקרית במשק, גם כשבעלי ממנאל היה עוד בחיים.

צ'נהלתי את הלולים וגידול התר
תים, שזכו לשבחים רבים. הייתי
אישה מאוד עצמאית. רכשתי את
הטרקטור הראשון במושב, וכן האוטו
ומכונית הכביסה הראשונים. שמחתי
מאוד שקיבלתי רישיון נהיגה, כי
הוא שימש אותי כמפתח לעצמאות.
נשים נוספות קיבלו אומץ משראו
אותי נהיגה.

כשהיה צריך לנסוע למוסדות מחוץ למושב לבקש ולקבל אישור, זה היה התפקיד של אילנה. "בעלי אהב לעבוד את האדמה, כך המשיך בעמ' הנא

"השם שנתנו לי היה קוני פוטרס, יימי ראשון נאלצתי ללכת אתם בכניסה. למרות כל זאת, מפעם לפעם חיילי אס"א נכנסו לבית משפחה, לחפש יהודים. לשמחתי, בכל פעם הצלחתי לצאת מזה בשלום."

באוקטובר 1942 נלקחו אבי, אחותי ואחיי לוסטברוק Westerbork, אחד משני מחנות השקטורים הנאצים בהולנד, ואחריהם חכתי, בדרום ההולנד, על שם הכפר הקרוב ונמסר למחנה וסטרבורק הצטנין בין השנים 1942-1944. מחנה וסטרבורק תחנת מעבר ליהודים שגורשו מהולנד למזרח אירופה.

כאן אילנה רוטמן עושה הפסקה ודיבורה ופניה חרושות הקמטים ושנות הבעה. שישה ימים לאחר שהגיעו למחנה, כל בני משפחתה שרפו באושוויץ. ידיעות מכאיבות אלה נודעו לה מתוך תעודות הפסטי"ה ששקבעה בארגון "הצלב האדום"

בשנת '45 פגשה הלנה חיילים
הבריגדה היהודית, שבאו לה-
גיל את הילדים היהודים באיופיה,
להעלותם לארץ ישראל. בעיניים
ורקות מבעד למשקפיה היא מספ-
ת: "חיילי הבריגדה הלבישו אותנו
גדים. וכך הסבירו אותנו לעיר

עלולים לתקוף, המלצה שכדאי להיזהר בלבורה. "בניית הספר התיכון כן ב למרית הגבוהת אסרה על התלמדות היהודים להגיע. הצעתו לאומי שניסע לאיינדובן ש' הולנר, שם היו לו קרובי מש' וחה וחברים." אביה סיב' להצעתה, וחה החליטה לצאת לדרך בכוחות עצמה, ללא בני משפחה ושאריו בביתם. כי מי האמין למשומות? זה מספרת על התנשים והצ' לא אתה ממוות: "הייתי באיינדובן

מסמך הורשית עד שיום אחד הגיע
שטחן הולרנדי ודרש ממני להגיע
למחנה לרכבת. באתה תקופה לא
ידעו עוד מה בוריו משמעות על
ה'דבב', סיבתה. אני זוכרת שח'
ורתי לחנת קרובי משפחה,
עמיתם של לבד, ובכיתי'. אבות
הזמן כנכס אדם לא הייתי לתנת
עד היום רומן זוכרת את שמו, 'מר'
צליא'. שאל: מדוע היא בוכה?
משפחה, כבר באתו תעברו את
לקחה למשפחה, והביאה בעליית

"בבית ממשלת צליאז הייתי מספר
 חודשים, במהלכם נסע מר צליאז
 לאבי, כדי לבנות ממנו סכס תמורת
 מחתאי. בפעם האחרונה שנסע מש
 מחתאי כבר לא נמצא בביתנו בעי
 רה. צליאז חזר לביתו והודיע למח
 תאי שיקח אותי איתו, אולם, מאחר
 שצולו זה כבר מסוכן מדי".
 המחתרת
 הקבוצה את הלנה ממקום למקום,
 ממשפה לממשפה, עד שהגיעה
 לאזור כפרי אחד בהולנד וזיה קבוצ
 ממונה לזכר, עם ילדי הממשפה
 ובנויה לגל ברית.

לדוּת בַּהוֹלֵנָד

[illegible]

ב"עיתון הולדית יונברג ברוחל"ר
 יונברג קהילה יהודית קטנה שמגנה
 17 משפחות יהודיות בלבד. ספר
 הולדית למדו בשעות היום בבית ספר
 הולדית, ובשעות הצהריים יצאו
 לפעילות בתנועת הנוער היהודית
 שבשכר ארנהיים הסמוכה. בשנת
 1935 התחלנו להרגיש פעילות
 עוינת בעיר. שלנו מכיוון גרמניה
 "גרולה".

הלנה, שהייתה בת 15 שנים בלבד, פגתה לאביה בקריאה לברוח מהארזור. בהיותה בתנועת הנוער נמסרו לחברים עדכונים על כך שהגרמנים

בעל, עמנואל רוטמן, והשכן נ'קי קריאס ב' מרגיש שהוא מגשים את הציונות*

תבונה וצילום: חזי סולומון

אילנה רוטמן היא אישה עדינה
מטופחת בעלת שיער רך ולבן־לבן,
קמטים רבים חרושים בפניה (היא
אומרת שהשינה כל קמט ביושר),
זיכרה כובש ומלא אהבה. גישה
לחיים 90' שנותיה בספטמבר האחרון
אינם מרמזים במאומה על הכבד
הרב שרוטמן נושאת בקרבה.

ראייתה מפוכחת ועניינית וגם בגיל 90 היא לרוב בהירת מחשבות ועדיין ויכולה לספר בקצב שלה על אירועים מחייה המרתקים, אף שמיצתה אינה טובה ודיבורה כבד. מפסם לפסם היא שוכחת פרטים

כל פעם מחדש

”כיום, המושבניקיות אינן כמו פעם. בעבר היינו נשות עבודה חרוצות וחקלאיות. החיים היו יותר פשוטים. כיום כבר אין כמעט נשים שעובדות בחקלאות במושב, כולן עובדות מחוץ למושב ומפתחות קריירות. אני שמחה מאוד שעברתי את גיל 90, עדיין חיה באותו הבית במושב משמרת”

אילנה רוטמן ושניים ממלדיה, אורי ודורית, על ברכיה תמונת כל ילדיה בילדותם

לפני חודשים ספורים נאלצה רוט' מן לקבור את בנה הבכור שנפטר במפתיע. עם כמה שכול וכאב יכיר לה אישה אחת להתמודד ("ימים" היו מאוד קשים בשבילי, ובמיוחד הילדות... דמויות הנפטיים אפפו אותי. אבל אני החלטתי לא לחוש בו, ולא להראות את יוני, כי מה שקרה תוקרת בחיים, זה לא בשליי סתנו. הבכיר לא יחזיר את אוזיכנו. צריך להמשיך הלאה בראש מורם, ולראות את המחר ואת העתיד היותר יורה. זה תמיד המוטו שלי ל"חיים".

גון יעל' (ככפר סבא: די עוד לחולה, ח'ס'. בשלכ מאוחר התגברתי בג' יום כספי תרומות לאלמנות ויותר מי חייל' הצגנות ועל כך קיבלתי תעודת הוקרה ממכונות. "ואו נתת עלינו אסון נורא כשי הבן הצעיר ראובן נפל בשנת 1973, כלום כסירות חרוב. וברוך לאחד שלוש שנים, באוקטובר 1976, עמי נואל וילה נפטר בגיל 56 מלבד". השנים בעיר, אך האסונות המ' שיכו, גם במהלך השנים האחרונות. הבכיר גל אנגל נהרג לפני כארבי' עק חודשים בתאונת דרכים, ורק

אך האירועים המרגלים לא נותרו מאוחר, על אדמת אירופה. הבן האוזוב ראובן ("נחום") נפל ביום הא' הרוח למלחמת יום הכיפורים בשל' הם בפריצה לעיר סואץ, שם נהרג מפגזת צלף מצרי. לאחר כשלוש שנים נפטר גם בעלה עמנואל, שלבו נשבר בגפילת הבו. "כעבר חייתי פעילה בתגברות, לדוגמה במלחמת ששת הימים התגברתי להיות תהגת של ראש המועצה, מאור ותהג' שלו היה במילואים. התגברתי במהלך תקופה ממושכת בבית החולים מאיר, באר'

שעבודת בחקלאות במושב, כולן עובדות מחוץ למושב ומפתחות קריירות. אני שמחה מאוד שעברתי את גיל 90, עדיין חיה באותו הבית במושב משמרת. נוסעת למעריץ ומרגישה שוכיית לגול משמחה מופלאה".

אוקטובר '73 - אוקטובר '76

בני חוג רוטמן הקימו משמחה ומשק לתפארת. החיים במושב היו לגביה שיא חיותות והתגשמות, זה ניצחון הגדול על הרמניה והנאצים,

המשך מעמ' הקדום

הרגיש שהוא מגשים את חיותות. גם הילדים היו מאוד פעילים, ות' מיר עזרו בעבודות המשק". כמה השתנו החיים במושב. לעומת השנים ההן בנינו אילנה הם השתנו מאוד. "אני מעריפה את המושב של פעם, כאשר כולם עברו בתור הק' לאים, הייתה אווירה והיו מושבי, כולם היו בידור".

"כיום, המושבניקיות אינן כמו פעם. בעבר היינו נשות עובדות חרוצות וחקלאיות. החיים היו יותר פשוטים. כיום כבר אין כמעט נשים

האם יצירה והאחים אלייבס והארי יעקב. שישה ימים לאחר שהגיעו לווסטברוק, נוצחו באסון

ראובן רוטמן וזל', לוחם סיירת חרוב. נפל ביום האחרון למלחמת יום הכיפורים